Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Teastas Sóisearach 2016

Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála

FRAINCIS

Ardleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuillteanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH

FRAINCIS - ARDLEIBHÉAL 2016

SCÉIM MHARCÁLA

Agus an scéim mharcála seo á léamh agat, ba chóir na pointí seo a leanas a thabhairt do d'aire:

Léiríonn **tulslais** / roimh fhreagra go bhfuil an freagra comhchiallach leis an gceann roimhe, nó gur freagra malartach é. Dá bhrí sin, ní féidir freagraí atá scartha le tulslais a ghlacadh mar dhá fhreagra ar leith.

Léiríonn **fleasc -** roimh fhreagra gur freagra ar leith é an freagra, a d'fhéadfaí a mheas mar fhreagra atá neamhspleách ó aon fhreagra molta eile ar an gceist.

Léiríonn **lúibíní cearnacha** [ ] ábhar a bhaineann leis an scéim mharcála atá ann mar eolas breise ar mhaithe leis na scrúdaitheoirí.

Léiríonn **lúibíní cruinne** ( ) ábhar a d'fhéadfadh a bheith i bhfreagra an iarrthóra, ach nach meastar é a bheith riachtanach chun lánmharcanna a bhaint amach.

N.B. Níor chóir a mheas gurb iad na freagraí a thugtar ar an scéim mharcála na freagraí féideartha amháin a d'fhéadfadh a bheith inghlactha. Tá freagraí atá comhchiallach nó coibhéiseach leis na freagraí ar an scéim mharcála a foilsíodh inghlactha freisin.

D'fhéadfadh **córas pionóis** a bheith i bhfeidhm ina mbainfí marcanna i gcás ceisteanna ar leith d'fhonn an fhéidearthacht atá ag iarrthóirí gach freagra féideartha ar cheist ar leith a "liostú". I gcásanna mar sin, is féidir go ndéanfar freagra ceart a chealú mar gheall ar fhreagra breise atá mícheart.

Socruithe Réasúnta do Scrúduithe Teastais

Maidir leo siúd ar tugadh tarscaoileadh litrithe agus gramadaí dóibh, ní ghearrtar pionós i gcás earráidí litrithe agus gnéithe gramadaí ar leith, mar a míníodh ag an gcomhdháil.

I bhFraincis Ardleibhéil an Teastais Sóisearaigh, ní bhaineann an mionathrú seo le hábhar ach amháin i gcás an dá cheist i Roinn III den pháipéar mar a bhfuil 15 mharc ar fáil le haghaidh na teanga i gceist (a) agus 25 marc le haghaidh na teanga i gceist (b).

Roinn I Cluastuiscint (140 marc)

A (10 marc)

An chéad chomhrá:	D	4 mharc
An dara comhrá:	E	3 mharc
An tríú comhrá:	A	3 mharc

B (32 marc)

An Chéad Chainteoir: ***<u>Laurène</u>***

Breithlá: 5 Feabhra 2 mharc

An áit a gcónaíonn sí lena tuismitheoirí:
- (ar) f(h)eirm
- (i) gceantar iargúlta
- in aice le/ lasmuigh de Poitiers 2 mharc

Sonraí amháin faoi Poitiers:
- (tá lár an bhaile mhóir) stairiúil
- (tá lár an bhaile mhóir) pictiúrtha/sciamhach
- tá eaglais (an-)aosta ann 2 mharc

An post atá aici: rúnaí/ (oibríonn sí in) oifig 2 mharc

An dath ar ghruaig a carad, Sylvie: rua/ fionnrua 2 mharc

Sonraí amháin faoi phearsantacht Sylvie:
- cainteach/ brioscghlórach
- flaithiúil 2 mharc

Dhá rud nach maith le Sylvie:
- ceol clasaiceach
- a bheith ag éirí go luath (ar maidin) 2+2 mharc

An Dara Cainteoir: ***<u>Christian</u>***

Aois:	14	2 mharc
Líon deartháireacha:	2	2 mharc
Teanga a fhoghlaimíonn sé ar scoil:	Béarla	2 mharc
An rud is maith leis a dhéanamh sa samhradh:	snámh	2 mharc
An áit a dtéann sé gach Satharn sa gheimhreadh:	rinc/ scátáil (oighir)/ haca oighir	2 mharc
An t-ábhar scoile is fearr leis:	eolaíocht	2 mharc
An fáth ar gá dó a lán staidéir a dhéanamh:	(ba mhaith leis) freastal ar ollscoil/ coláiste	2 mharc
An aisling atá aige is:	taisteal san Eoraip/ cuairt a thabhairt ar an Eoraip/ dul chun na hEorpa (go ceann roinnt blianta)	2 mharc

C (32 marc)

1.	**(a)**	siopa búistéara	3 mharc
	(b)	(glac) an dara (sráid) ar chlé, i ndiaidh oifig an phoist [(glac) an dara (sráid) ar chlé = 2 mharc] [i ndiaidh oifig an phoist = 1 mharc]	3 mharc
2.	**(a)**	jíons/ bríste géine	3 mharc
	(b)	- tá barraíocht éadaí/ cuid mhór éadaí (aige) - tá (a) vardrús lán	5 mharc
3.	**(a)**	Dé Céadaoin	1 mharc
	(b)	BAUDRY [4 nó 5 litir ceart = 2 mharc] [1 go dtí 3 litir ceart = 1 mharc]	3 mharc
4.	**(a)**	coinín	3 mharc
	(b)	seachtain (amháin) / seacht lá	3 mharc
5.	**(a)**	na cóipleabhair/ leabhair na gceachtanna/ an obair bhaile a bhailiú/ a fháil	3 mharc
	(b)	na páipéir a chur sa bhosca bruscair/ na páipéir a thógáil	5 mharc

D (32 marc)

1.	**(a)**	(chuig an) aerfort	3 mharc
	(b)	meán lae/ 12 a chlog/ nóin/ 12 (p.m.) [12 a.m. = 0]	3 mharc
2.	**(a)**	**(i)** - Tá sé/ Christophe níos sine (ná Bruno) - Tá sé/ Bruno níos óige (ná Christophe)	3 mharc
		(ii) Tá cónaí air/ ar Christophe in iarthar (na Fraince)/ i bhfad ar shiúl	3 mharc
	(b)	- (le haghaidh) breithlá/ cóisir a s(h)eanmháthar - thug (a) s(h)eanmháthair cuireadh dó/ don teaghlach (chuig cóisir)	3 mharc
3.	**(a)**	Beidh Christophe tuirseach (i ndiaidh an turais/ na heitilte)	3 marc
	(b)	**53. 42. 66.**	3 mharc
4.	**(a)**	- (dul chuig) an trá - (dul chuig) an amharclann	3+3 mharc
	(b)	(buidéal) cumhráin	5 mharc

E (34 marc)

1.	**(a)**	4,000/ Ceithre mhíle	5 mharc
	(b)	bán	3 mharc
2.	**(a)**	crann	3 mharc
	(b)	tugadh (an) tiománaí chuig an ospidéal/ tá (an) tiománaí san ospidéal	3 mharc
3.	**(a)**	(an) caisleán	3 mharc
	(b)	tinte ealaíne	5 mharc
4.	**(a)**	rugbaí	3 mharc
	(b)	An Ghearmáin	3 mharc
5.	**(i)**	scamallach	3 mharc
	(ii)	te	3 mharc

ROINN II LÉAMHTHUISCINT (100 Marc)

1.	**(a)**	C	2 mharc
	(b)	B	2 mharc
2.	**(a)**	uachtar	2 mharc
	(b)	iad a ní/ a ghlanadh (in uisce fuar)	2 mharc
	(c)	20 nóiméad	2 mharc
3.	**(a)**	luchóga/ hamstair/ muca guine	2 mharc
	(b)	an cás na cásanna a oscailt	2 mharc
	(c)	tá súile ollmhóra aige	2 mharc
4.	**(a)**	Festival des Jeux	2 mharc
	(b)	Carnaval de Paris	2 mharc
	(c)	Fête de l'Agriculture	2 mharc
	(d)	Fête des Lumières	2 mharc

5. **(a)** (tiúb) taos fiacla 2 mharc

(b) (ar) c(h)athaoir a mháthar/ (ar) c(h)athaoir 2 mharc

[réamhfhocal mícheart, m.sh. faoi chathaoir = 0 marc]

(c) bhí sé ag cur sneachta (an oíche ar fad)/ bhí sé/ gach rud bán taobh amuigh
2 mharc

(d) Túr Eiffel a dhíol le Meiriceá/ le Stáit Aontaithe Mheiriceá (ar $30 milliún)
2 mharc

[Túr Eiffel a dhíol = 1 mharc]

6. **(a)** dul a luí go luath 2 mharc

(b) do mhála/ do chuid éadaí a ullmhú sula dtéann tú a luí/ an oíche roimhe
2 mharc

(c) bíonn tú mall (don chéad rang) 2 mharc

(d) (an deis a ghlacadh) cairde (nua) a dhéanamh (le linn an tsosa) 2 mharc

7. **(a)** 1.30 (a.m.)/ leath i ndiaidh a haon (ar maidin) 3 mharc

[1.30 p.m. = 0 marc]

(b) ag amharc (go ciúin) ar an teilifís 3 mharc

(c) (tríd) an fhuinneog 3 mharc

(d) bhí sé faoi ghlas/ chuir siad/ na gadaithe faoi ghlas sa siléar/ san íoslach é
3 mharc

(e) níor aimsigh/ thóg siad/ na gadaithe (a/an) seodra 3 mharc

(f) chonaic siad solas/ soilse ar urlár na talún/ thíos staighre 3 mharc

[chonaic siad solas/ soilse = 2 mharc]

8. **(a)** - (tá sí) cíocrach/ (ní féidir léi diúltú don) seacláid

- caitheann sí (tobac) 3 mharc

(b) (a) (a) deirfiúr mhór/ níos sine 3 mharc

[(a) deirfiúr = 2 mharc]

[(a) deirfiúr níos óige = 0 marc]

(c) ag folúsghlantóireacht 3 mharc

(d) - (tá sí) bródúil as

- tá súil (aici) go mbeidh dúil ag cailíní a haoise féin ann 3 mharc

[Má tá "daoine" in ionad "cailíní", bronn 1 mharc]

[Má tá "buachaillí" in ionad "cailíní", bronn 0 marc]

(e) bhí sí ábalta canadh 3 mharc

(f) turais bháid/ bádóireacht (ar na lochanna) 3 mharc

9. **(a)** **(i)** Meicneoir 3 mharc

(ii) Oibrí monarchan 3 mharc

(b) dhá uair/ faoi dhó sa lá 3 mharc

(c) - ag caitheamh ama in/ ag dul chuig clubanna (oíche)/ dioscónna le cairde

- post (ócáideach/ páirtaimseartha) (a bheith aige) 3+3 mharc

(d) - (ní raibh) aon ardaitheoir ann

- bhíodh (an) téamh briste (i gcónaí) 3 mharc

(e) - ag iascaireacht

- ag campáil/ ag tógáil pubaill (in aice le habhainn) 3 mharc

(f) (ag caitheamh) crios buí 3 mharc

Roinn III Scríobh na Teanga (80 marc)

(a) ***An Cárta Poist***

Cumarsáid = 15 mharc
Teanga = 15 mharc
Iomlán = 30 marc

Ní mór don iarrthóir déileáil le trí phointe. Ba chóir creidiúint a thabhairt as gach pointe a luaithe is a fheictear sa fhreagra é trí "POINTE" a chur isteach san imeall clé. Ansin deimhnítear an marc a bhronntar faoin dá cheannteideal – cumarsáid agus teanga – trí thagairt don ghreille mharcála thíos.

(Tabhair do d'aire na mionathruithe ar an measúnú teanga i gcás scripteanna R.A.C.E., mar atá luaite cheana féin ag tús na scéime marcála seo.)

…………………………………………………………………………………………………

(b) ***An Litir Neamhfhoirmiúil***

Miondealaítear na marcanna don litir mar seo a leanas:

Formáid = 5 mharc
Cumarsáid = 20 marc
Teanga = 25 marc
Iomlán = 50 marc

Leagan amach don litir neamhfhoirmiúil:

Deimhnítear na cúig mharc do leagan amach na litreach mar seo a leanas:

- Ní mór *áit* agus *dáta* a bheith ar an líne chéanna sa chúinne ar dheis ag barr na litreach.
- *Ní mór an áit a bheith sa Fhrainc*, e.g. is úsáid cheart é "Rennes, le 15 avril" .
- *Beannacht:* Ní mór an t-ainm "**Annette**" a úsáid. Seachas an ghnáthbheannacht "Chère Annette", tá "salut" agus "bonjour" inghlactha freisin.
- *Deireadh na litreach:* Is leor aon cheann de na foirmlí a nglactar leo de ghnáth, e.g. "amitiés", "amicalement", "à bientôt", etc. mar aon leis an ainm, ach ní mór an litriú a bheith **iomlán** ceart. **Má thugtar níos mó ná deireadh amháin, bronn marcanna as an gceann deireanach amháin.**

Marcáil an Leagan Amach:

áit / seoladh	= 1	
le + figiúr	= 1	[féadfar an figiúr a scríobh mar fhocal, ach ní mór an litriú a bheith ceart, e.g. "le quinze avril" nó "le 15 avril"]
mí	= 1	
beannacht	= 1	
deireadh	= 1	

Cumarsáid:

Ní mór déileáil le cúig phointe anseo. De réir mar a fheictear gach pointe, ba chóir é a mharcáil mar "POINTE" san imeall clé.

N.B. Sa litir agus sa chárta poist araon, ní cóir pointe a dhícheadú ach amháin mura ndéantar *aon tagairt ar chor ar bith* don phointe nó má tá aon tagairt a dhéantar *dothuigthe ar fad.*

Ba chóir cáilíocht agus leorgacht na cumarsáide sa litir a mheasúnú de réir na greille marcála thíos.

Teanga:

Déan measúnú ar an gcaoi a n-úsáidtear an stór focal, an litriú, aimsirí na mbriathra, forainmneacha, na réamhfhocal, aontú na n-aidiachtaí, úsáid struchtúr diúltach, etc. de réir na greille marcála thíos.

(Tabhair do d'aire na mionathruithe ar mheasúnú na teanga i gcás scripteanna R.A.C.E., mar atá luaite cheana féin ag tús na scéime marcála seo.)

GREILLE MHARCÁLA

Marcanna do (a) Cárta Poist	*Cumarsáid*	Marcanna do (b) Litir
11 go dtí 15 mharc	**An chatagóir uachtair** • Ábhar sothuigthe go héasca ag Francach aonteangach • Úsáid mhaith nó shármhaith bainte as an gcuid is mó den ábhar spreagthach nó as an ábhar spreagthach go léir (i.e. pointí) • Meas ar shainréim cheart na teanga	14 go dtí 20 marc
6 go dtí 10 marc	**An chatagóir láir** • Ábhar beagáinín intuigthe nó réasúnta intuigthe ag Francach aonteangach • Úsáid leordhóthanach ar éigean nó úsáid leordhóthanach bainte as an gcuid is mó den ábhar spreagthach nó as an ábhar spreagthach go léir	8 to 13 mharc
0 go dtí 5 mharc	**An chatagóir íochtair** • Ábhar dothuigthe nó intuigthe ar éigean ag Francach aonteangach • Gan úsáid nó gan ach beagán úsáide bainte as an ábhar spreagthach	0 go dtí 7 marc
Marcanna do (a) Cárta Poist	***Teanga***	**Marcanna do (b) Litir**
11 go dtí 15 mharc	**An chatagóir uachtair** • Stór focal maith nó saibhir in úsáid, nathanna dúchasacha Fraincise san áireamh, b'fhéidir • Gan mórán earráidí sna briathra – aimsirí, aontuithe, etc. • Úsáid mhaith nó shármhaith bainte as gnéithe eile, e.g. aidiachtaí, dobhriathra, réamhfhocail, forainmneacha, an diúltach • An litriú ceart den chuid is mó	18 go dtí 25 marc
6 go dtí 10 marc	**An chatagóir láir** • Stór focal leordhóthanach ar éigean nó leordhóthanach • Na briathra mícheart de ghnáth nó mícheart corruair • Úsáid leordhóthanach ar éigean bainte as na gnéithe gramadaí eile mar atá liostaithe thuas	10 go dtí 17 marc
0 go dtí 5 mharc	**An chatagóir íochtair** • An drochúsáid nó drochúsáid bainte as an stór focal • Na briathra go léir nó an chuid is mó de na briathra mícheart • Gan úsáid cheart nó gan ach beagán úsáid cheart bainte as na gnéithe gramadaí eile mar atá liostaithe thuas	0 go dtí 9 marc

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

Marcanna Breise as ucht freagairt trí Ghaeilge

Léiríonn an tábla thíos an méid marcanna breise ba chóir a bhronnadh ar iarrthóirí a ghnóthaíonn níos mó ná 75% d'iomlán na marcanna.

N.B. Ba chóir marcanna de réir an ghnáthráta a bhronnadh ar iarrthóirí nach ngnóthaíonn níos mó ná 75% d'iomlán na marcanna don scrúdú. Ba chóir freisin an marc bónais sin **a shlánú síos**.

Tábla 320 @ 5%

Bain úsáid as an tábla seo i gcás na n-ábhar a bhfuil 320 marc san iomlán ag gabháil leo agus inarb é 5% gnáthráta an bhónais.

Bain úsáid as an ngnáthráta i gcás 240 marc agus faoina bhun sin. Os cionn an mharc sin, féach an tábla thíos.

Bunmharc	Marc Bónais
241 - 246	11
247 - 253	10
254 - 260	9
261 - 266	8
267 - 273	7
274 - 280	6

Bunmharc	Marc Bónais
281 - 286	5
287 - 293	4
294 - 300	3
301 - 306	2
307 - 313	1
314 - 320	0